

การตั้งคำถามเชิงวิพากษ์กับอัตลักษณ์เติร์กในเยอรมนี
ใน *พระจันทร์กลืนดาว (Der Mond isst die Sterne auf)*
ของดีเลค ซาพท์จีโอกลู (Dilek Zaptcioglu) *

ศิริพร ศรีวรกานต์**

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้ศึกษาวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของเยอรมันเรื่อง *พระจันทร์กลืนดาว (Der Mond isst die Sterne auf)* ของดีเลค ซาพท์จีโอกลู (Dilek Zaptcioglu) ผู้ประพันธ์ผู้กรเรื่องให้ตัวบทดำเนินเรื่องในช่วงทศวรรษ 1990 อันเป็นระยะเวลาซึ่งโศกนาฏกรรมที่เคยเกิดขึ้นกับชาวยิวช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้หวนกลับมาสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้แก่ชาวเติร์กในเยอรมนี คนเติร์กรุ่นพ่อแม่มองปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติผู้มาอาศัยอยู่ในสังคมเยอรมันว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับชาวเติร์กในปัจจุบันมีความคล้ายคลึงกับสิ่งที่เคยเกิดขึ้นกับชาวยิวในอดีต กล่าวคือ มีการถูกกดขี่ในลักษณะคล้ายกัน ทำให้เขาประสบกับภาวะหลอนจากการยึดโยงชาวเติร์กเข้ากับชาวยิว และการยึดโยงความทรงจำเกี่ยวกับนาซีในอดีตเข้ากับนาซีใหม่หรือ

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “มาตุภูมิ ปรากฏการณ์ของคนพลัดถิ่น ภาพลักษณ์สังคมเยอรมัน: การศึกษาวรรณกรรมเยาวชนของเยอรมันที่เขียนโดยนักเขียนพลัดถิ่น” ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากทุนพัฒนาอาจารย์ใหม่ กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ ดร. ถนอมนวล หิริฐเทพที่ให้คำแนะนำสำหรับบทความนี้

** อาจารย์ประจำ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นีโอนาซี (Neo-Nazi) แม้จะดูเหมือนว่าตัวละครพ่อเป็นคนรุ่นเก่าที่ไม่สามารถต่อรองทาง
อัตลักษณ์ แต่อันที่จริงแล้วพ่อไม่ได้เป็นเช่นนั้น อย่างไรก็ตาม พ่อมีความขัดแย้งในตนเอง เห็นได้
จากการที่พ่อมีสองบ้าน พ่อแต่งงานและดำเนินชีวิตครอบครัวทั้งกับหญิงชาวเยอรมันและ
หญิงชาวเติร์กในเวลาเดียวกัน ตัวละครซึ่งเป็นตัวแทนของคนเติร์กรุ่นลูกที่แตกต่างไปจาก
คนรุ่นพ่อ ได้แก่ อัดนานกับเออเมอร์ ในขณะที่อัดนานรู้จักที่จะเล่นกับอัตลักษณ์และ
มีเล่ห์เหลี่ยมในการต่อรองอัตลักษณ์เพื่อผลประโยชน์ เออเมอร์กลับถูกวางอยู่ในฐานะ
ผู้สังเกตการณ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคติความของพ่อหรือความรุนแรงทางชาติพันธุ์ นั้นอาจบ่งบอก
ว่าเขาไม่ได้ผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์และสามารถผูกสัมพันธ์ได้กับทุกคน ผู้วิจัยเสนอว่า
ผู้ประพันธ์ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์กับอัตลักษณ์เติร์กโดยใช้กลยุทธ์การต่อรองอัตลักษณ์และพื้นที่
ทางสังคมของตัวละครเติร์กในสังคมเยอรมัน ในการใช้กลยุทธ์ดังกล่าว ผู้ประพันธ์เสนอความ
รุนแรงข้ามพรมแดนเชื้อชาติและส่งเสริมให้เด็กเยอรมันรุ่นใหม่จับกลุ่มเป็นเพื่อนกัน
โดยไม่แบ่งแยกเขาแยกเราซึ่งจะช่วยลดทอนความแปลกแยกระหว่างคนต่างวัฒนธรรมในสังคม
เยอรมันได้ในระดับหนึ่ง

คำสำคัญ: วรรณกรรมสำหรับเยาวชน, การต่อรองอัตลักษณ์, คนเติร์กในเยอรมนี,
ความรุนแรงข้ามพรมแดนเชื้อชาติ, นีโอนาซี

Problematizing Turk Identity in Germany in Dilek Zaptcioglu's *Der Mond isst die Sterne auf*

Siriporn Sriwarakan*

Abstract

This article explores Dilek Zaptcioglu's young adult novel, *Der Mond isst die Sterne auf*. The story is set in the 1990s when the same tragedy which had once happened to the Jews during World War II reoccurred and terrified the Turks in Germany. A Turkish character, as a father of the old migrant generation, finds the situation similar to that which happened to the Jews. In his view, Turkish migrants are persecuted in the same way as the Jews were by the Nazis; consequently, he is haunted by his thought of connecting the old Nazis to the neo Nazis and comparing the Turkish migrants with the Jews. It seems that the father character cannot negotiate with his identity. In fact, he can but he has a conflict with himself. This can be seen in his dual-family with two wives: one German and the other Turkish. His children, on the other hand, are different from their father. The two children characters, Adnan and Ömer, are representatives of the younger generation of German-Turks. Adnan is depicted

* Lecturer, Department of Comparative Literature, Chulalongkorn University

as a figure who knows how to play upon identity and has tricks to negotiate with his identity for certain benefits. Ömer, on the other hand, is presented as an observer of all incidents, especially his father's legal conflict and racial violence. This may suggest that Ömer is not bound to a Turk identity and is able to establish relationships with anyone. I argue that the author problematizes the Turk identity through the strategies of identity negotiation and making a social space for Turkish migrants in Germany. In doing so, the author deploys violence beyond ethnic boundaries and encourages German youth to have a close relationships with one another in order to eliminate the sense of alienation among people of different cultures in Germany.

Keywords: young adult novel, identity negotiation, Turks in Germany, violence beyond ethnic boundaries, neo-Nazis

1. บทนำ

ในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนร่วมสมัยของเยอรมันปรากฏเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ความรู้สึกและปัญหาของตัวละครเอกที่เป็นลูกของชาวต่างชาติที่อพยพมาทำงานทำในเยอรมนี¹ ผู้ประพันธ์มักจะนำเสนอเรื่องราวในลักษณะของความยากลำบากของเด็กที่เป็นตัวละครเอกในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่และในการเรียนรู้ภาษาเยอรมัน รวมทั้งการนำเสนอความรู้สึกคิดถึงบ้านเกิด ความรู้สึกแปลกแยกในสังคมเยอรมัน ความรู้สึกเจ็บปวดจากอคติและการถูกดูหมิ่นดูแคลนจากชาวเยอรมันบางคน พบได้ในเรื่อง *อัลคือเด็กผู้หญิงต่างชาติ* (*Ülkü, das fremde Mädchen*, ค.ศ. 1973) ของ เรนาเทอ เวลช์ (Renate Welsh) เรื่อง *เบนvenuto* (*Benvenuto heißt Willkommen*, ค.ศ. 1973) ของฮันส์ โนอัค (Hans Noack) เรื่อง *สปาเก็ตตี้* (*Spaghetti, Spaghetti*, ค.ศ. 1974) ของบาร์บารา ชเววินท์ (Barbara Schwindt) เรื่อง *เซลิมกับซูซานเนอ* (*Selim und Susanne*, ค.ศ. 1978) ของอุเท เคียร์ชแบร์ก (Ute Kirchberg) เรื่อง *ผักโขมในรถเข็น* (*Spinat auf Rädern*, ค.ศ. 1991) ของเวลช์ เป็นต้น

¹ ในระยะเวลาที่เศรษฐกิจในเยอรมนีเติบโตอย่างรวดเร็วช่วงทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา ทำให้มีความต้องการแรงงานราคาถูกจากต่างประเทศจำนวนมากส่งผลให้ชาวต่างชาติจำนวนมากอพยพมาเป็นแรงงานในเยอรมนี เนื่องจากได้รับค่าจ้างสูงกว่าการทำงานในประเทศของตนเอง แรงงานส่วนใหญ่อพยพมาจากประเทศกรีซ อิตาลี ยูโกสลาเวีย สเปน และตุรกี บรรดาแรงงานต่างชาติเหล่านี้มักจะถูกพาครอบครัวมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในเยอรมนีด้วย โปรดอ่านเพิ่มเติมใน Günther Gugel, *Ausländer-Aussiedler-Übersiedler: Fremdenfeindlichkeit in der Bundesrepublik Deutschland*, 2. Aufl. (Tübingen: Verein für Friedenspädagogik, 1990), p.55 และ Hartmut Esser, "Gastarbeiter," in *Die Bundesrepublik*, Band 2 Gesellschaft, Hrsg. Wolfgang Benz (Frankfurt/M: Fischer, 1983), p.133.

นอกจากนี้ ประเด็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเด็กเยอรมันกับเด็กต่างชาติ ซึ่งปรากฏในลักษณะของความพยายามที่จะเรียนรู้ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาและความเชื่อของคนเยอรมันกับคนต่างชาติในเยอรมันเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างสงบ พบได้ในเรื่อง *เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่สวมฮิญาบ (Die Kopftuchklasse*, ค.ศ. 1989) ของอิงกริด เคิทเทอร์ (Ingrid Kötter) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ความพยายามที่กล่าวมาข้างต้นยังไม่ประสบความสำเร็จ เห็นได้จากการที่คนต่างชาติบางคนในเยอรมนี ต้องประสบกับปัญหาอคติต่อคนต่างชาติซึ่งปรากฏในเรื่อง *ข้างฉันยังมีที่ว่าง (Neben mir ist noch Platz*, ค.ศ. 1996) ของเพาล์ มาร์ (Paul Maar) เป็นต้น อันที่จริงแล้ว งานเขียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคนต่างชาติในเยอรมนีมิได้มีเฉพาะตัวบทวรรณกรรมของผู้ประพันธ์จากเยอรมนีและออสเตรียเท่านั้น วรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่และความรู้สึกนึกคิดของชาวต่างชาติในเยอรมนีที่ประพันธ์โดยผู้ประพันธ์ซึ่งเป็นชาวต่างชาติที่อพยพมาอยู่เยอรมนี อาทิ เรื่อง *ในดินแดนที่มีช็อกโกแลตกับกล้วย (Im Land der Schokolade und Bananen*, ค.ศ. 1987) ของคาริน กินดิช² (Karin Gündisch) กับเรื่อง *ชิริน (Shirin*, ค.ศ. 1996) ของนัสรีน ซีเกอ³ (Nasrin Siege) เรื่องแรกเป็นเรื่องราวของเด็กชาวโรมาเนียเชื้อสายเยอรมันที่อพยพตามพ่อแม่มาอยู่เยอรมนี ส่วนอีกเรื่องหนึ่งนั้นเป็นเรื่องราวของเด็กชาวอิหร่านที่อพยพมาอยู่เยอรมนีพร้อมกับพ่อแม่

เช่นเดียวกับตัวบทวรรณกรรมเรื่องอื่นๆที่กล่าวมาแล้ว วรรณกรรมสำหรับเยาวชนเรื่อง *พระจันทร์ทรงกลืนดาว (Der Mond isst die Sterne auf)* ของดีเลค ซาพท์จี โอกลู (Dilek Zaptcioglu) มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับเด็กต่างชาติที่อพยพมาอยู่เยอรมนีเช่นกัน

² คาริน กินดิชเป็นชาวโรมาเนียเชื้อสายเยอรมันที่อพยพมาอยู่เยอรมนีช่วงทศวรรษ 1980

³ นัสรีน ซีเกอเป็นชาวอิหร่านที่อพยพมาอยู่เยอรมนีช่วงทศวรรษ 1960

พระจันทร์กลืนดาว เป็นผลงานเรื่องแรกของดีเลค ซาฟท์จีโอกู ซึ่งเป็นผู้ประพันธ์ นักแปล และนักข่าวชาวเติร์ก-เยอรมัน ตัวย่อเรื่องนี้ตีพิมพ์ครั้งแรกใน ค.ศ. 1998 และได้รับรางวัลสันติภาพกุสตาฟ-ไฮเนอมนันน์ (Gustav-Heinemann-Friedenspreis) สำหรับวรรณกรรมเด็กและเยาวชนใน ค.ศ. 1999 ตัวย่อเรื่องนี้เป็นเรื่องราวของตัวละครเอกที่ชื่อเออเมอร์ กือเลิน (Ömer Gülen) เขากำลังเรียนที่คณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยที่ ฮัมบวร์ก และเล่าเรื่องย้อนหลังเกี่ยวกับตัวเองและครอบครัว พ่อชื่อไซฟูลลาห์ กือเลิน (Seyfullah Gülen) อพยพมาทำงานอยู่ที่เยอรมนี เออเมอร์เกิดที่ตุรกี และอพยพมาอยู่เยอรมนีตั้งแต่วัยเด็กพร้อมกับแม่และพี่ชาย ครอบครัวของเขามีพ่อเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัวและมีแม่เป็นแม่บ้าน ส่วนพี่ชายเพียงคนเดียวที่ชื่ออัดนัน (Adnan) แต่งงาน มีครอบครัวและแยกบ้านไปแล้ว ชีวิตที่เคยราบเรียบในเมืองเบอร์ลิน⁴ ได้เปลี่ยนแปลงไปช่วงที่เขาเรียนปีสุดท้ายในระดับมัธยมปลายและกำลังจะสอบปลายภาคคืนหนึ่งพ่อถูกส่งเข้าห้องฉุกเฉินที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในสภาพไร้สติ เนื่องจากพ่อถูกพบว่าจมน้ำโดยไม่ทราบสาเหตุ หนังสือพิมพ์ของเติร์กลองข่าวว่าสภาพไร้สติของพ่อเกิดจากการกระทำของกลุ่มสกินเฮด เออเมอร์กับเพื่อนร่วมกลุ่มพยายามค้นหาความจริงเกี่ยวกับเหตุร้ายที่เกิดขึ้นกับพ่อ การสืบค้นกลุ่มสกินเฮดที่ทำร้ายพ่อทำให้เออเมอร์ได้รับรู้ว่าพ่อของเขามีภรรยาอีกคนหนึ่งนอกเหนือจากแม่ของเขา เรื่องราวจบลงที่การเสียชีวิตของพ่อ ส่วนกลุ่มสกินเฮดซึ่งเป็นผู้ต้องสงสัยนั้นตำรวจไม่พบพยานหลักฐานที่ยืนยันว่าพวกเขาทำร้ายพ่อ

ผู้ประพันธ์ได้ผูกเรื่องให้ตัวย่อดำเนินเรื่องในช่วงทศวรรษ 1990 อันเป็นระยะเวลาซึ่งโคกนาฏกรรมที่เคยเกิดขึ้นกับชาวยิวช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้หวนกลับมาสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับชาวเติร์กในเยอรมนี คนเติร์กรุ่นพ่อแม่มองปรากฏการณ์ที่

⁴ คำว่า Berlin ในบทความฉบับนี้ผู้เขียนเลือกออกเสียงเบอร์ลินตามการออกเสียงของภาษาอังกฤษและเขียนเป็นคำไทยจนเป็นที่ยอมรับ สำหรับการออกเสียงของภาษาเยอรมันนั้นใช้แบร์ลิน

เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติผู้มาอาศัยอยู่ในสังคมเยอรมันว่า สิ่งที่เกิดขึ้นกับชาวเดิร์กในปัจจุบันมีความคล้ายคลึงกับสิ่งที่เคยเกิดขึ้นกับชาวยิวในอดีต กล่าวคือ มีการถูกกดขี่ในลักษณะคล้ายกัน ทำให้เขาประสบกับภาวะหลอนจากการยึดโยงชาวเดิร์กเข้ากับชาวยิวและการยึดโยงความทรงจำเกี่ยวกับนาซีในอดีตเข้ากับนาซีใหม่ (Neo-Nazi) แม้จะดูเหมือนว่าตัวละครพ่อเป็นคนรุ่นเก่าที่ไม่สามารถต่อรื่องทางอัตลักษณ์ แต่อันที่จริงแล้วพ่อไม่ได้เป็นเช่นนั้น อย่างไรก็ตาม พ่อมีความขัดแย้งในตนเอง เห็นได้จากการที่พ่อมีสองบ้าน พ่อแต่งงานและดำเนินชีวิตครอบครัวทั้งกับหญิงชาวเยอรมันและหญิงชาวเดิร์กในเวลาเดียวกัน ส่วนคนเดิร์กรุ่นลูกซึ่งแตกต่างไปจากคนรุ่นพ่อ ได้แก่ อัดนานกับเออเมอร์ ในขณะที่อัดนานรู้จักที่จะเล่นกับอัตลักษณ์และมีเล่ห์เหลี่ยมในการต่อรื่องอัตลักษณ์เพื่อผลประโยชน์ เออเมอร์กลับถูกวางอยู่ในฐานะผู้สังเกตการณ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคดีความของพ่อหรือความรุนแรงทางชาติพันธุ์ นั้นอาจจะบ่งบอกว่าเขาไม่ได้ผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์และสามารถผูกสัมพันธ์ได้กับทุกคน ผู้วิจัยเสนอว่าผู้ประพันธ์ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์กับอัตลักษณ์เดิร์กโดยใช้กลยุทธ์การต่อรื่องอัตลักษณ์และพื้นที่ทางสังคมของตัวละครเดิร์กในสังคมเยอรมัน ในการใช้กลยุทธ์ดังกล่าว ผู้ประพันธ์นำเสนอความรุนแรงข้ามพรมแดนเชื้อชาติและส่งเสริมให้เด็กเยอรมันรุ่นใหม่จับกลุ่มเป็นเพื่อนกันโดยไม่แบ่งแยกเขาแยกเราซึ่งจะช่วยลดทอนความแปลกแยกระหว่างคนต่างวัฒนธรรมในสังคมเยอรมันได้ในระดับหนึ่ง

2. ตัวละครพ่อผู้แปลกแยกและสับสน

คนส่วนใหญ่มักจะมี ความทรงจำเกี่ยวกับเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่สองในแง่มุมของนาซีกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว สืบเนื่องจากเยอรมนีในระยะเวลาที่อยู่ใต้การปกครองของรัฐบาลนาซีระหว่าง ค.ศ. 1933 - ค.ศ. 1945 ได้ใช้นโยบายการสร้างความเป็นปึกแผ่นของชนชาติเยอรมันด้วยการสนับสนุนลัทธิชาตินิยมที่นำโดยทหาร

(Nationalsozialismus, 1988: 287-289) รวมถึงเน้นให้พลเมืองอยู่ในระเบียบวินัยและเชื่อฟังผู้นำ (Schikorsky, 2003: 127) ขณะเดียวกันรัฐบาลนาซีมีเป้าหมายที่จะเป็นผู้นำของยุโรป โลกทัศน์ตามแบบนาซีที่กล่าวมาข้างต้นมีอิทธิพลในเยอรมนีในขณะนั้นอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ (Adolf Hitler) ได้นำกองทัพนาซีเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่สองใน ค.ศ. 1939 และนำไปสู่การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวนับล้านคน การละเมิดสิทธิมนุษยชนของรัฐบาลนาซีที่มีต่อชาวยิวกลายเป็นรอยมลทินในหน้าประวัติศาสตร์เยอรมันหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าโศกนาฏกรรมของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวโดยรัฐบาลนาซีซึ่งกลายเป็นบาดแผลฝังจำที่ไม่อาจลบเลือนรอยแผลเป็นในครั้งนั้นได้ส่งผลต่อการยึดโยงคำว่านาซีไว้กับพฤติกรรมทางด้านการก่อความรุนแรงกับคนต่างชาติ

ความรุนแรงทางด้านชาติพันธุ์ในสังคมเยอรมันช่วงทศวรรษ 1990 ที่เกิดโศกนาฏกรรมโดยกลุ่มหัวรุนแรงขวาจัดกระทำกับชาวเดิร์กในเยอรมนี (Mani, 2007: 49) เช่น การวางเพลิงบ้านชาวเดิร์กเป็นครั้งแรกในเมืองม็ลลิน (Mölln) เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1992 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตสามราย และอีกครั้งในเมืองโซลิงเงิน (Solingen) ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1993 ทำให้มีผู้เสียชีวิตห้าราย (Kinzer, 2012, online) ด้วยเหตุที่ชาวเดิร์กบางคนในเยอรมนีต้องกลายเป็นเหยื่อของกลุ่มหัวรุนแรงที่มีอคติต่อคนต่างชาติ โดยเฉพาะกลุ่มของสกินเฮดหรือนีโอนาซี ส่งผลให้ชาวเดิร์กบางคนมักจะเปรียบเทียบสถานการณ์ของตนเองกับเรื่องราวของชาวยิว ทำให้บางครั้งมีการขนานนามตนเองว่าเป็นชาวยิวใหม่ (Mandel, 2008: 176-177) ของสังคมเยอรมัน เราจึงอาจจะเรียกความทรงจำร่วมที่มีต่อนาซีและการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ว่าเป็นภาพลักษณ์จากอดีตซึ่งหลอกหลอนชาวเดิร์กในเยอรมนี

การทลายกำแพงเบอร์ลินใน ค.ศ. 1989 และการรวมเยอรมนีใน ค.ศ. 1990 ทำให้ผู้คนจากอดีตเยอรมนีตะวันออกสามารถเดินทางเข้าดินแดนอดีตเยอรมนีตะวันตกได้โดยปราศจากอุปสรรค ทว่าผู้คนในอดีตเยอรมนีตะวันตกบางส่วน โดยเฉพาะชาวเดิร์ก

กลับสร้างกำแพงในความคิดคำนึงหรือเกิดอคติในใจเกี่ยวกับกลุ่มของสกินเฮด สำหรับคนเติร์กในเยอรมนี การรวมชาติของทั้งสองเยอรมนีที่น้อยนัยถึงการคุกคามคนเติร์กจากกลุ่มนีโอนาซีที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น (Mandel, 2008: 31) แม้ว่าจะมีโอกาสจะปฏิเสธได้ว่าชาวเติร์กหลายคนตกเป็นเหยื่อของกลุ่มสกินเฮด แต่การจดจำเอาอดีตของนาซีกลายเป็นโซ่ตรวนที่จองจำจิตใจของตัวละครเติร์กเฉกเช่นพ่อให้ประสบกับภาวะหลอนจากฝันร้ายหรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าความน่าสะพรึงกลัวของฝันร้ายก่อให้เกิดกำแพงในใจของชาวเติร์กซึ่งเป็นสิ่งที่ฝังรากลึกจนมีอาจจะรื้อถอนหรือทุบทำลายได้เช่นเดียวกับการทำลายกำแพงเบอร์ลิน

ผู้ประพันธ์ได้ผูกเรื่องให้พ่อของเออเมอร์เป็นตัวละครที่ประสบกับภาวะหลอนจากอคติหรือความเกลียดชังทางชาติพันธุ์ คืบหนึ่งร่างของพ่อถูกพบว่าจมน้ำและหมดสติ จึงถูกส่งเข้าห้องฉุกเฉินที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง นับตั้งแต่นั้นมาพ่ออยู่ในสภาพไร้สติ ตำรวจจึงได้สันนิษฐานว่าระหว่างที่พ่อกำลังจะกลับบ้าน เขาเห็นกลุ่มสกินเฮดบริเวณสะพานโดยบังเอิญ “เขาต้องรู้สึกตกใจมาก” [...Er muss sich unheimlich erschrocken haben. (Zaptcioglu, 2006: 218)] จึงได้พยายามหาที่หลบกลุ่มสกินเฮดจนทำให้พลัดตกลงไปในน้ำ ในขณะที่พ่ออยู่ในสภาพไร้สติซึ่งเป็นสถานะที่น่าจะเป็นการบอกล่วงหน้าถึงความตายของพ่อซึ่งเกิดขึ้นหลังจากที่เออเมอร์สืบค้นจนได้รับรู้ความลับของพ่อ ผู้ประพันธ์ใช้การเล่าเรื่องแบบรู้แจ้ง⁵ ซึ่งช่วยให้เยาวชนที่เป็นผู้อ่านรู้จักเรื่องราวของพ่อของเออเมอร์ เขาเป็นชาวเติร์กผู้ซึ่งอพยพมาเป็นแรงงานราคาถูกที่เยอรมนีในช่วงเวลาซึ่งสังคมขาดแคลนแรงงาน แม้ว่าการเล่าเรื่องแบบรู้แจ้งช่วยให้ผู้อ่านรู้จัก

⁵ การเล่าเรื่องแบบรู้แจ้ง เป็นการเล่าเรื่องในลักษณะที่ผู้เล่าเรื่องรู้แจ้งเห็นจริงทุกอย่าง ผู้ประพันธ์เล่าเรื่องเกี่ยวกับตัวละคร สถานที่ และเหตุการณ์ต่างๆอย่างมีอิสระเต็มที่ โดยที่ผู้ประพันธ์ทราบความคิดและความรู้สึกของตัวละครแล้วนำเอารายละเอียดเหล่านั้นมาเล่าได้ตามที่ต้องการ โปรดอ่านเพิ่มเติมใน “มุมมอง” ราชบัณฑิตยสถาน, *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย* (2545): 335.

ตัวละครพ่อทุกแง่มุม แต่ในขณะเดียวกัน การเล่าเรื่องแบบรู้แจ้งกลับลดทอนตัวตนของตัวละครพ่อ เนื่องจากตัวละครพ่อไม่ได้อยู่ในฐานะ “ฉัน” ที่จะเปล่งเสียงออกมาเพื่อปกป้องการมีตัวตนและสามารถเล่าเรื่องราวและความคิดคำนึงของตนเอง การที่ตัวละครพ่อไม่มีโอกาสเปล่งเสียงของตนทำให้เขาตกอยู่ในฐานะตัวละครที่ “ไร้เสียง” หรือ “ไร้ตัวตน” ดังนั้นการเล่าเรื่องแบบรู้แจ้งในส่วนของพ่อเป็นวิธีการนำเสนอการไร้ตัวตนของเขา ขณะเดียวกันการเล่าเรื่องแบบรู้แจ้งอาจจะใช้เป็นความเปรียบเทียบเชิงอุปถัมภ์ในการแบ่งแยก (Cheng, 2001: 130) พ่อซึ่งในที่นี่นับว่าเป็นตัวแทนของแรงงานชาวเดิร์กออกจากเจ้าของประเทศ คนเยอรมันส่วนใหญ่อาจจะปฏิเสธแรงงานชาวเดิร์กเฉกเช่นพ่อว่าเป็นพวกเดียวกันกับพวกเขา การที่แรงงานชาวเดิร์กถูกผลักไสให้กลายเป็น “คนอื่น” หรือ “คนนอก” ของสังคมเยอรมันยิ่งเป็นการตอกย้ำถึงการไร้ตัวตนของพ่อ การถูกปฏิเสธจากสังคมเยอรมันส่งผลให้พ่อรู้สึกแปลกแยกจากสังคมเยอรมัน

หลังจากเกิดเหตุ ตำรวจเชิญเออเมอร์มาให้ปากคำพร้อมซักถามข้อมูลเกี่ยวกับพ่อและครอบครัว เออร์เมอร์ได้กล่าวกับนายตำรวจที่รับผิดชอบคดีของพ่อว่า

“ไม่มีความลับเกี่ยวกับพ่อของผม” ผมกล่าว “เขาเป็นผู้ชายที่เรียบง่าย
งานครอบครัว พักผ่อน ก็แค่นั้นแหละ”

[“Es gibt kein Geheimnis um meinen Vater”, sagte ich. “Er ist ein einfacher Mann. Arbeit, Familie, Urlaub, das ist alles.” (Zaptcioglu, 2006: 54)]

ในขณะที่ผู้อ่านรับรู้ความลับของพ่อเรื่องการมีสองบ้าน ส่วนเออเมอร์ ณ ขณะนั้นยังไม่ล่วงรู้ เขาจึงเข้าใจว่าพ่อของเขาทำงานหนักเพื่อครอบครัว พ่อในฐานะแรงงานชาวเดิร์กที่อพยพมาอยู่เยอรมนีเพื่อที่จะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สิ่งที่พ่อของเออเมอร์คาดหวังได้

เกิดขึ้นจริง จากการเป็นแรงงานไร้การศึกษาที่มีความอดทนและเรียนรู้งานจนสามารถหาเลี้ยงครอบครัวให้สุขสบายได้ ครอบครัวของเออเมอร์อาศัยอยู่ในที่พักราคาแพงย่านชาร์ลส์เทินบวร์ก “die teure Wohnung in Charlottenburg” (Zaptcioglu, 2006: 53) และไม่ได้อยู่ในย่านที่เป็นชุมชนของคนเดิร์ก รวมถึงการสูญเสียเออเมอร์ให้เรียนในระดับมัธยมศึกษา การประสบความสำเร็จด้านวัตถุของพ่อไม่ได้เป็นไปตามแบบฉบับของแรงงานชาวเดิร์กในเยอรมนีที่มีมักจะเป็นเพียงแรงงานราคาถูกหรือแรงงานที่มีชีวิตแบบหาเช้ากินค่ำ หากทว่าเป็นการตอกย้ำความพยายามของพ่อในการสร้างเนื้อสร้างตัวหรือสร้างคุณภาพชีวิตของเขากับครอบครัวให้เทียบเท่ากับคุณภาพชีวิตของคนเยอรมัน

นอกจากนี้ พ่อยังหลงใหลสาวเยอรมัน “...สาวเยอรมัน สูง ผอม ผมบลอนด์ ผิวเหมือนครีม ขาวและหวาน” [...Die deutschen Frauen. Groß, schlank, blond. Eine Haut wie Sahne, weiß und süß. (Zaptcioglu, 2006: 57)] การที่พ่อหลงใหลสาวเยอรมันผิวขาว มีเซ่เป็นเพียงแค่อินทนาการของพ่อในการครอบครองสาวเยอรมันเท่านั้น หากพ่อยังได้แต่งงานกับสาวเยอรมันอีกด้วย พ่อแต่งงานกับมาร์เกรท (Margret) และมีลูกสาวด้วยกันหนึ่งคนชื่อไลลา (Laila) เป็นการแต่งงานที่เกิดจากความรัก เขารักเธอมาก [“...er liebt sie über alles” (Zaptcioglu, 2006: 58)] และมักจะแสดงออกถึงความรักใคร่ เขาจูบเธอที่มีมือ แขน หน้าและนัยน์ตา [“...Seyfullah küsst ihr die Hände, Arme, das Gesicht, die Augen.” (Zaptcioglu, 2006: 85)] การนำเสนอการแต่งงานระหว่างคนต่างชาติต่างศาสนาในที่นี้อาจจะสื่อเน้นในการปฏิเสธที่จะรักษาความบริสุทธิ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ พ่อไม่ได้สนใจที่จะรักษาความบริสุทธิ์ของกลุ่มชาติพันธุ์เดิร์ก เช่นเดียวกับมาร์เกรทที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการรักษาความบริสุทธิ์ของสายเลือดอารยัน ขณะเดียวกัน มาร์เกรทยังตั้งชื่อให้กับลูกสาวโดยใช้คำจากภาษาอาหรับ นั่นอาจจะเป็นการบ่งบอกว่าพวกเขาทั้งคู่ไม่ได้ยึดติดกับอัตลักษณ์ของชาติใดชาติหนึ่ง

ในขณะที่พ่อแต่งงานกับสาวเยอรมันด้วยความรัก ส่วนการแต่งงานกับสาวเดิร์กเป็นไปตามหน้าที่ของลูกชายชาวเดิร์ก การที่พ่อต้องแต่งงานกับแม่ของเออเมอร์นั้นเป็นไปตามความต้องการและการจัดการของปู่ของเออเมอร์ พ่อไม่กล้าขัดคำสั่งปู่ในสังคมเดิร์กลูกชายต้องเชื่อฟังและทำตามคำสั่งของพ่อจึงจะเรียกได้ว่าเป็นลูกชายที่ดี พิตาธิปไตยแบบเดิร์กที่กำกับและควบคุมชีวิตพ่อของเออเมอร์ทำให้เขากลายเป็นสามีที่ไร้ซึ่งปฏิสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและสนิทสนมกับแม่ของเออเมอร์ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาที่มีแต่ความแปลกแยกระหว่างกัน [...die Fremdheit, die zwischen ihnen beiden herrschte...(Zaptcioglu, 2006: 31)] การแต่งงานที่ปราศจากความรักระหว่างพ่อกับแม่ของเออเมอร์นั้นแตกต่างจากความสัมพันธ์ระหว่างพ่อของเออเมอร์กับภรรยาอีกคนที่ชื่อมาร์เกรท การแต่งงานกับสาวร่วมชาติเป็นการแต่งงานเพื่อรักษาสายเลือดบริสุทธิ์ของความเป็นเดิร์ก และดำรงรักษา ตลอดจนสืบทอดธรรมเนียมประเพณีของชาวเดิร์ก แม้ว่าเขาจะอาศัยอยู่นอกอาณาบริเวณของปิตูภูมิ การที่พ่อของเออเมอร์มีสองบ้านเป็นวิธีการต่อรองกับการดำเนินชีวิตภายใต้การควบคุมของพิตาธิปไตยแบบเดิร์กซึ่งมีอิทธิพลข้ามพรมแดนของตุรกีโดยที่เขาไม่กล้าละเมิดหรือแหกคอก

การที่พ่อปกปิดข้อมูลเรื่องการมีสองบ้านเป็นกลวิธีอย่างหนึ่งของพ่อในการนำพาและควบคุมทั้งสองครอบครัว แต่ในขณะเดียวกันพ่อรู้สึกผิด เขารำพึงว่า

...ผีที่สถิตบ้านของเขา ย้ำเตือนให้เขาระลึกถึงความผิดพลาดในชีวิตซึ่งเห็นชัดว่าเขาเป็นผู้กระทำลงไป แต่เขาได้กระทำโดยตั้งใจหรือเปล่าเล่า ไม่ใช่เลย

[...Die Geister, die jetzt seine Häuser bevölkern, gemahnen ihn nur an die Fehler, die er offensichtlich in seinem Leben gemacht hat, aber hat er sie denn absichtlich begangen? Nein. (Zaptcioglu, 2006: 174)]

พ่อของเออเมอร์เลือกที่จะต่อรองกับวิถีครอบครัวแบบเติร์กแทนการเปิดเผยความจริงกับพ่อของตน หากพิจารณาจากชื่อเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ “พระจันทร์กลืนดาว” คำว่าพระจันทร์ในภาษาเยอรมันเป็นเพศชาย ในที่นี้พระจันทร์เป็นความเปรียบเชิงอุปลักษณ์แทนพ่อของเออเมอร์ ส่วนดวงดาวต่างๆ อาจจะเป็นความเปรียบเชิงอุปลักษณ์แทนภรรยาและลูกๆ ทั้งสองครอบครัว ดังนั้น “พระจันทร์กลืนดาว” จึงน่าจะหมายถึงการที่พ่อสามารถซ่อนเร้นการมีสองบ้านโดยที่ทั้งสองบ้านไม่รู้ระหว่างที่พ่อยังมีชีวิตอยู่ ทั้งสองบ้านเพิ่งจะได้รับรู้ความลับเรื่องนี้หลังจากที่พ่อเสียชีวิต การเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจึงเปรียบได้กับบทลงโทษสำหรับพ่อที่มีสองบ้าน พ่อเองก็ยอมรับกับเรื่องนี้ เขาได้กล่าวว่า

...อย่าลืมนึกว่าตัวแกเท่านั้นที่จะได้รับรางวัลจากการสร้างคุณงามความดี หรือถูกลงโทษที่กระทำความผิด แกต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

[...Vergiss nicht, dass nur allein du für all deine Fehler und Tugenden belohnt und bestraft werden wirst, die Verantwortung gehört dir allein. (Zaptcioglu, 2006: 196)]

แม้ว่าพ่อจะสามารถดูแลทั้งสองบ้านได้ แต่การที่พ่อมีสองบ้านเป็นสิ่งที่ไม่ได้รับการยอมรับ ในแง่มุมมองของเทศสถานะตามทัศนคติของสังคมตะวันตกนั้นไม่ยอมรับผู้ชายที่มีภรรยาหลายคน พ่อจึงจัดว่าเป็นผู้ชายที่ไม่พึงประสงค์ การดำรงอยู่ของผู้ชายแบบพ่อก็มีสองบ้านจึงเป็นการสั่นคลอนสถาบันครอบครัวในสังคมปัจจุบัน

หากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูก เออเมอร์ได้ทบทวนความสัมพันธ์ระหว่างเขากับพ่อ ทำให้พบว่าเขาไม่รู้จักพ่อของเขา “ผมไม่รู้อะไรเกี่ยวกับพ่อ” [Ich wusste nichts von ihm. (Zaptcioglu, 2006: 75)] ผู้อ่านรับรู้ว่าเออเมอร์ไม่เคยได้สัมผัสความสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับพ่อ เออเมอร์เล่าให้ฟังว่า

...พอลกลับถึงบ้าน นั่งลงที่เก้าอี้ของเขา และหลังจากที่เขาดื่มเหล้าแก้วที่สอง เขาก็หลับลึก

[...Vater kommt nach Hause, setzt sich in seinen Sessel und nachdem er seinen zweiten Schnaps getrunken hat, fällt er in einen tiefen Schlaf. (Zaptcioglu, 2006: 154)]

ภาพของพ่อผู้หลับใหลบ่งบอกความสัมพันธ์ของพวกเขาทิ้งคู่ซึ่งมีแต่ความแปลกแยกระหว่างกัน เช่นเดียวกับโลลา เธอถามพ่อว่า “พ่อขา ทำไมพ่อไม่ค่อยกลับบ้านเลยคะ” [Papa, warum kommst du nur so selten nach Hause? (Zaptcioglu, 2006: 153)] พ่อไม่มีเวลาให้กับโลลาเช่นเดียวกับที่ไม่มีเวลาให้เออเมอร์ ความสัมพันธ์ที่ห่างเหินระหว่างพ่อกับลูกอาจจะนำมาอภิปรายโดยเชื่อมโยงกับชื่อเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ พระจันทร์ในที่นี่อาจจะใช้เป็นความเปรียบเชิงอุปลักษณ์แทนวัตถุหรือเงินทอง ส่วนดวงดาวอาจจะใช้เป็นความเปรียบเชิงอุปลักษณ์แทนช่วงเวลาแห่งวัยเยาว์ของเออเมอร์กับโลลา การที่ *พระจันทร์กึ่งคืนดาว* หมายถึงพฤติกรรมของพ่อที่ใช้เวลาอยู่กับการหาเงินเพราะเขาต้องเลี้ยงดูสองบ้าน ช่วงวัยเด็กของพวกเขาทิ้งคู่จึงเติบโตมาโดยปราศจากปฏิสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดสนิทสนมกับพ่อของตน ทำให้ทั้งคู่ประสบกับสภาวะแห่งความทุกข์ ความหวาดหวั่น ความรัก และความเอาใจใส่จากพ่อ

ไม่เพียงแต่ลูกเท่านั้นที่มีความทุกข์จากการที่ไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับพ่อของตน หากตัวละครพ่อเองก็ประสบกับความทุกข์ด้วย พ่อในฐานะแรงงานชาวเดิร์กที่อพยพมาอยู่เยอรมนีย่อมรู้สึกว่าเป็นตัวตนถูกกัดกร่อนโดยความรู้สึกแปลกถิ่นผิดที่ผิดทาง (dislocation) ซึ่งเป็นผลจากการย้ายถิ่น (ดารินทร์ ประดิษฐ์ทัศนีย์, 2554) (A valid and active sense of self may have been eroded by dislocation, resulting from migration...) (Ashcroft, Griffiths and Tiffin, 1989: 9) พ่อรู้สึกโหยหาบ้านเกิด “...เธอนี้ คิดถึงบ้านอยู่ตลอดเวลาเลย มาร์เกรท

พูด...” [...Du immer mit deinem Heimweh, sagt Margret...(Zaptcioglu, 2006: 84)] แม้ว่าพ่อมาเยอรมนีด้วยความสมัครใจ แต่การเป็นแรงงานพลัดถิ่นในสังคมเยอรมัน ย่อมทำให้เขารู้สึกแปลกแยก ยิ่งไปกว่านั้น ความรู้สึกแปลกถิ่นผิดที่ผิดทางซึ่งทำลาย ความรู้สึกแห่งความเป็นตัวตนของพ่อเกิดจากการที่มาร์เกรทปรารถนาให้เขาใช้ ภาษาเยอรมันได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ การเรียนภาษาเยอรมันทำให้เขารู้สึก ต่ำต้อย “...ผมโง่ มาร์เกรท...ผมมันก็แค่ชาวนาโง่ๆคนหนึ่ง ทำไมเธอถึงได้ทรมานผม ผมรู้สึกตัวเองแก่และเหนื่อยล้า เหนื่อยล้าเหลือเกิน [...Ich bin dumm, Margret,...nichts als ein dummer Bauer...Warum quälst du mich? Ich fühle mich alt und müde. Sehr müde. (Zaptcioglu, 2006: 120)] แม้ว่าพ่อสามารถ สื่อสารภาษาเยอรมันได้ แต่เขาไม่สามารถใช้ภาษาเยอรมันได้อย่างถูกต้อง ศักยภาพใน การใช้ภาษาเยอรมันที่บกพร่องทำให้พ่อไม่สามารถเป็นพลเมืองในเยอรมนีได้อย่างเต็มตัว นั้นอาจจะบ่งบอกว่าพ่อล้มเหลวในการผนวกกลืน (Cheng, 2001: 106) เข้ากับสังคม เยอรมัน

การนำเสนอตัวละครพ่อที่รู้สึกแปลกแยกและสับสนอาจจะเป็นสิ่งที่มีผู้ประพันธ์ เน้นให้คนรุ่นพ่อเป็นผู้อพยพรุ่นเก่าที่ไม่สามารถผสมผสานทางวัฒนธรรม หรือไม่สามารถ ต่อรองทางอัตลักษณ์ในการดำรงอยู่ในสังคมเยอรมัน และการที่ผู้ประพันธ์ให้พ่อยึดโยง ความทรงจำร่วมต่อนาซีจนทำให้เขาประสบกับภาวะหลอนและตกอยู่ในสภาพ ไร้สติอาจจะเพื่อวิพากษ์ความไร้ประโยชน์ หรือความไร้สาระในการตรึงตนเองไว้กับ ความทรงจำร่วมต่อนาซี นอกจากนี้ การที่ผู้ประพันธ์ผูกเรื่องให้พ่อมีสองบ้านน่าจะเพื่อ นำเสนอความขัดแย้งในตนเองของคนรุ่นพ่อ ในแง่มุมหนึ่ง คนรุ่นพ่ออาจจะต้องการ สืบทอดและดำรงอัตลักษณ์เดิร์กในสังคมเยอรมัน แต่ในขณะที่เดียวกัน มีความเป็นไปได้ที่ เขาอยากจะเริ่มต้นชีวิตใหม่ด้วยการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ในที่แห่งใหม่ ทว่าการที่พ่อแก้ไข ความขัดแย้งด้วยการมีสองบ้านเป็นสิ่งที่นวนิยายเรื่องนี้ไม่ได้สนับสนุน เห็นได้จากการที่ ผู้ประพันธ์ผูกเรื่องให้ตัวละครพ่อพบกับความตายหลังจากที่เออเมอร์ได้รับรู้เรื่องราว

อีกบ้านของพ่อ ขณะเดียวกันทั้งสองบ้านต่างก็ปฏิเสธที่จะทำความรู้จักกันหรือสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เป็นการตอกย้ำถึงการปฏิเสธผู้ชายที่มีหลายบ้าน คนเดิร์กรุ่นพ่อ ประสบกับความรู้สึกแปลกแยกและสับสนกับอัตลักษณ์ของตนเพราะวิถีคิดที่ผูกโยงกับชาติพันธุ์ซึ่งเป็นการแบ่งเขาแบ่งเรา อันอาจจะนำไปสู่อคติหรือความเกลียดชังทางชาติพันธุ์ซึ่งเป็นสิ่งที่นวนิยายเรื่องนี้ไม่ได้สนับสนุน ส่วนคนรุ่นลูกซึ่งเป็นส่วนที่นวนิยายเรื่องนี้สนับสนุนนั้นมีสองแบบ แบบหนึ่งนำเสนอผ่านตัวละครออดานันซึ่งรู้จักที่จะเล่นกับอัตลักษณ์ และอีกแบบหนึ่งนำเสนอผ่านเออเมอร์ซึ่งไม่ได้ผูกโยงกับชาติพันธุ์

3. ตัวละครลูกผู้ก้าวข้ามพรมแดนชาติพันธุ์

ออดานันอยู่ในฐานะพ่อค้าซึ่งเปิดร้านอาหารอิตาเลียน โดยทั่วไปคนเดิร์กส่วนใหญ่ในเยอรมนีมักจะเปิดร้านอาหารเดิร์ก หรือร้านอาหารจานด่วนแบบเดิร์กที่เรียกกันว่าเคบับ (Kebab) แต่ออดานากลับเปิดร้านอาหารอิตาเลียนและสามารถแสวงหาผลกำไรจากลูกค้าผู้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวเยอรมัน นอกเหนือจากการเปิดร้านอาหารอิตาเลียนแล้ว ลูกค้าในร้านยังรู้จักออดานันในนาม “อะเดรียโน” (Adriano) ในการตั้งชื่อใหม่นี้เป็นช่องทางให้เขาสวมบทบาทแห่งความเป็นยุโรปได้อีกด้วย เนื่องจากชื่ออะเดรียโนเป็นชื่อของผู้ชายในภาษาสเปน อิตาลี และโปรตุเกส (2012, online) ทั้งสามภาษาอยู่ในกลุ่มภาษาโรมานซ์ นั้นแสดงว่าชาติพันธุ์หลายชาติสืบสายมาจากรากเหง้าเดียวกัน การที่ออดานันเลือกใช้ชื่ออะเดรียโนบ่งบอกว่าเขาเลือกแสดงตัวตนซึ่งไม่ผูกโยงกับชาติพันธุ์เดิร์ก

ในขณะที่ออดานันอยู่ในร้านอาหารอิตาเลียน เขาเลือกที่จะแสดงตนเป็นคนอิตาเลียน แต่เมื่อเขาได้สัมภาษณ์ออกสื่อเกี่ยวกับสภาพไร้สติของพ่อหรือความเกลียดชังทางชาติพันธุ์ ไม่ว่าจะป็นหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ เขากลับมาใช้ชื่อออดานันและผูกโยงกับชาติพันธุ์เดิร์ก เขาประกาศตนว่าเป็น “ออดานัน กือเลิน ลูกชายคนโตของ

ไซฟูลลาห์” [...Adnan Gülen, ältester Sohn Seyfullahs...(Zaptcioglu, 2006: 124)] หรือเป็น “ลูกชายของเหยื่อ” [Der Sohn des Opfers (Zaptcioglu, 2006: 209)] การที่อีดานานรู้จักประชาสัมพันธ์ตนเองและรู้หนังสือ อาจจะบ่งบอกว่าเขาประสบความสำเร็จในการสวมบทบาทของคนเติร์กรุ่นที่สองในเยอรมนีซึ่งเป็นนักธุรกิจหนุ่มอนาคตไกล สอดคล้องกับภาพที่สื่อคาดหวังและกำหนดให้คนเติร์กมีคุณลักษณะของการสร้างเนื้อสร้างตัว ความคิดและความกล้าหาญ รวมถึงการประสบกับความเกลียดชังทางชาติพันธุ์ กอปรกับชื่อของอีดานานเป็นคำยืมจากภาษาอาหรับและยังเป็นชื่อของผู้ที่สืบสายของอิซมาเอล (Ishmael) ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของชาวอาหรับและเป็นลูกชายคนหนึ่งของอับราฮัม (Abraham) การที่เขากลับมาใช้ชื่ออีดานานบ่งบอกว่าเขาผูกโยงกับชาติพันธุ์อาหรับอีกด้วย การขยายชาติพันธุ์จากเติร์กมาสู่อาหรับ หรือจากอาหรับมาสู่ยุโรป แสดงว่าอีดานานรู้จักเล่นกับอัตลักษณ์และสามารถกำหนดพื้นที่ทางสังคมให้กับตนเองโดยปราศจากความรู้สึกแปลกแยกหรือความขัดแย้งในตัวเองเฉกเช่นพ่อของเขา การที่อีดานานสามารถกำหนดพื้นที่ทางสังคมให้กับตนเองได้ ทำให้เขาสามารถดำรงอยู่ในสังคมเยอรมันได้อย่างมี “ตัวตน” เขาไม่ถูกกีดกันหรือถูกผลักไสออกจากสังคมเยอรมัน เขาสามารถทำให้สังคมมองเห็นเขาได้ทุกที่

หลังจากที่พ่อเสียชีวิต อีดานานกลับมาแสดงตนเป็นคนอิตาเลียน พร้อมกับเปลี่ยนชื่อเป็น “ซินแบด” (Sindbad) ชื่อนี้เป็นตัวละครในนิทานของอาหรับที่ชาวตะวันตกรู้จักกันในนามของนักเดินเรือผู้ออกผจญภัยเจ็ดครั้งจนประสบความสำเร็จและได้รับความมั่งคั่ง การที่อีดานานหรืออะเดรียโนตั้งชื่อใหม่ให้กับตนเองอีกครั้งสื่อนัยว่าในอนาคตเขาจะสามารถสร้างเนื้อสร้างตัวจนมั่งคั่งได้เฉกเช่นซินแบด อันที่จริงแล้วชื่อซินแบดเป็นชื่อและเป็นนิทานจากภาษาเปอร์เซีย การที่ผู้ประพันธ์ใช้ชื่อซินแบดเป็นการเล่นกับอัตลักษณ์ที่ลื่นไหล ยืดหยุ่น และไม่ผูกโยงกับพรมแดนของชาติใดชาติหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่าอีดานานเป็นพ่อค้าที่ประสบความสำเร็จในการขายอัตลักษณ์ทั้งของ

ความเป็นตะวันตกและความเป็นตะวันออก หรือเรียกได้ว่าเขารู้จักใช้อัตลักษณ์เชิงพาณิชย์ ในฐานะพ่อค้าอีดานานสามารถนำอัตลักษณ์มาใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตน แต่อาจจะไม่ใช่แบบอย่างที่ดีสำหรับเยาวชนจึงทำให้เขาไม่ใช่ตัวละครเอก ส่วนตัวละครเอกของเรื่องนี้ คือ เออเมอร์

ผู้ประพันธ์ผูกเรื่องโดยให้สื่อสิ่งพิมพ์ของเดิร์กฉบับหนึ่งนำเสนอข่าวเกี่ยวกับพ่อของเออเมอร์ เขาสรุปใจความในข่าวให้แม่ฟังว่าพ่ออยู่ในสภาพไร้สติอันเกิดจากการกระทำของนีโอนาซี

“พวกนาซี” ผมตะโกนด้วยความเกรี้ยวกราด “พวกเขาเขียนว่าพ่อตกเป็นเหยื่อของนาซี นั่นเป็นสิ่งที่พวกเขาเขียน”

[“Naziler!”, schrie ich aufgeregt. “Sie schreiben, dass mein Vater ein Opfer der Nazis geworden ist, das schreiben sie!” (Zaptcioglu, 2006: 38)]

การที่สื่อนำเสนอข่าวโดยมีเนื้อหาว่าสภาพไร้สติของพ่อเกิดจากการกระทำของนีโอนาซี ส่งผลให้เออเมอร์ตั้งใจค้นหากลุ่มคนที่ทำร้ายพ่อของเขา เขากล่าวว่า

ผมรู้สึกอ้าแอ้ ผมเป็นลูกชาย และหากผมไม่ลงมือค้นหาคนกลุ่มนี้ คนกลุ่มที่ทำร้ายพ่อของผม แล้วใครควรจะเป็นคนทำละ โลกทั้งโลก จับจ้องเราอยู่ จ้องผมอยู่

[Ich fühle mich beschissen. Ich war der Sohn, und wenn ich nichts unternahm, um die Kerle zu finden, die meinen Vater angegriffen hatten, wer sollte sonst etwas tun? Die ganze Welt schaute auf uns. Auf mich... (Zaptcioglu, 2006: 90)]

ก่อนหน้าที่จะเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้พ่ออยู่ในสภาพไร้สติ เออเมอร์ใช้ชีวิตเฉกเช่นเด็กวัยรุ่นนอร์แมนคนหนึ่งและคบกับเพื่อนที่เป็นเด็กเยอรมัน เออเมอร์ไม่รู้สึกแปลกแยกจากสังคมเยอรมัน การที่ผู้ประพันธ์ผูกเรื่องให้เออเมอร์ตามหากลุ่มคนที่ทำร้ายพ่อเพื่อเป็นช่องทางให้เขาได้ทบทวนและไตร่ตรองอัตลักษณ์เดิร์ก รวมถึงความเกลียดชังทางชาติพันธุ์

เออเมอร์ตามหากลุ่มคนที่ทำร้ายพ่อของเขา ทำให้เขาได้เห็นความรุนแรงที่กลุ่มของเขาซึ่งมีเด็กเยอรมันเชื้อสายเดิร์กสามคนและเด็กเยอรมันหนึ่งคนทำร้ายเด็กสกินเฮดที่มาจากอดีตเยอรมันตะวันออก เออเมอร์ได้บรรยายว่า

...เขา(ฮักก็ ผู้แปลระบุเพิ่ม) เดินเข้าไปใกล้ศีรษะของเจ้าเด็กสกินเฮด และจับคางของมันไว้ ทันใดนั้นสกินเฮดพยายามจะหนีให้ได้ แต่เคนันกับมูร์ทจับเอาไว้ จากนั้นสกินเฮดก็ถูกชกหน้าเป็นครั้งแรก

[...]

...เลือดเปรอะเปื้อนหน้าของสกินเฮดจนแดงไปครึ่งหน้า...เขาถูกชกหน้าอีก ผมอยากจะพูดว่า “หยุดเถอะ!” แต่ก็ไม่ได้ทำ หากเราอยากได้ข้อมูลจากสกินเฮด เราก็ไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากทุบตีทำร้ายเขา... ในที่สุด สกินเฮดก็ล้มลงไปกองที่พื้นและลุกขึ้นไม่ไหว...

ทันใดนั้น มูร์ทดึงมือออกจากกระเปาะ... เขาก็ม้วนตัวลงไปที่สกินเฮดและหยิบมีดจ่อที่จมูกของสกิน

“หากแกยังไม่ยอมพูดอะไรตอนนี้ แกตายแน่!” เขากะซิ๊บ...

“เราไม่รู้ว่าคุณแกกำลังพูดเรื่องอะไร!”

[...Er ging ganz nahe an seinen Kopf heran und packet sein Kinn. Der Skin versuchte plötzlich loszulaufen, aber Kenan und Murat hielten ihn zurück. Da landete schon der erste Schlag in seinem Gesicht.

[...]

...das Blut färbte die eine Gesichtshälfte rot...bekam er einen weiteren Schlag ins Gesicht. Ich wollte “Stopp!” sagen, hielt mich aber zurück. Wenn wir irgendetwas aus ihm herausholen wollten, hatten wir keine andere Wahl, als ihn zu verprügeln...Schließlich sank er auf den Boden und stand nicht mehr auf...

Plötzlich zog Murat ein Messer aus seiner Tasche...hockte sich neben den Skin und hielt ihm das Ding vor die Nase.

“Wenn du nicht augenblicklich was sagst, bist du tot!”, flüsterte er...

“Ich weiß nicht, wovon ihr redet!” (Zaptcioglu, 2006: 80-81)]

ความรุนแรงข้างต้นซึ่งเกิดจากการกระทำที่กลุ่มเด็กวัยรุ่นนเยอรมันและเด็กเดิร์กรุมทำร้ายเด็กสกินเฮดเพียงคนเดียวแสดงถึงการใช้กำลังที่เกินกว่าเหตุของเด็กวัยรุ่นกลุ่มหนึ่ง เออเมอร์เองก็อ่อนแอเกินกว่าจะห้ามเพื่อนได้จึงได้แต่เฝ้ามองเพื่อนรุมทำร้ายเด็กสกินเฮดฉากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการสื่อถึงความรุนแรงไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับ “คนต่างชาติ” ในความหมายอย่างที่เข้าใจกัน แต่ยังเกิดขึ้นกับ “คนเยอรมัน” ด้วย เป็นคนเยอรมันที่อพยพมาจากอดีตเยอรมันตะวันออก (Gugel, 1990: 130) การนำเสนอตัวละครเด็กสกินเฮดที่อยู่ในฐานะเหยื่อของความรุนแรง มีใช้ผู้ก่อความรุนแรงอาจต้องการแสดงให้เห็นว่ามีใช้เด็กสกินเฮดทุกคนที่เป็นผู้กระทำรุนแรงกับผู้อื่น

นอกจากฉากที่เด็กสกินเฮดถูกทำร้ายแล้ว ผู้ประพันธ์ยังได้บรรยายตัวละคร สกินเฮดผ่านสายตาของเออเมอร์ที่เห็นว่าเป็น “เด็กตัวเล็กแกร็น” [der schwächige Skinhead (Zaptcioglu, 2006: 79)] ไม่เพียงแต่ตัวเล็ก “เด็กสกินเฮดคนนี้ได้แก่กว่า พวกเรา บางทีอาจจะเด็กกว่า ผอมกว่าและดูซีดเซียว” [Er war nicht älter als wir, vielleicht sogar jünger, mager und total blass (Zaptcioglu, 2006: 82)] การบรรยายลักษณะทางกายภาพของเด็กสกินเฮดตามที่กล่าวมาข้างต้นอาจจะ ไร้อารมณ์ผู้อ่านให้รู้สึกสงสารและเห็นใจเด็กสกินเฮดที่ไม่มีทางสู้กับกลุ่มของเออเมอร์ได้ กอปรกับการที่ “เขาเริ่มร้องไห้” [Da fing der Skin an zu heulen. (Zaptcioglu, 2006: 82)] หลังจากที่ถูกกลุ่มของเออเมอร์ทำร้ายและข่มขู่เอาชีวิต เป็นการนำเสนอภาพ เด็กสกินเฮดที่มีความหวาดกลัว มิใช่เด็กเข้มแข็ง ขณะที่ผู้ประพันธ์เลือกที่จะให้ภาพเด็ก สกินเฮดที่ดูอ่อนแอและไร้ทางสู้ แต่ในขณะเดียวกัน ตัวละครที่ก้าวร้าวและ เป็นพวก หัวรุนแรง คือ กลุ่มของเออเมอร์ การที่ผู้ประพันธ์ให้กลุ่มของเออเมอร์สวมทับภาพลักษณ์ ตามแบบฉบับของสกินเฮดแสดงว่ากลุ่มของเด็กวัยรุ่นที่ก่อความรุนแรงมิได้จำกัดเฉพาะ กลุ่มของสกินเฮดหรือนีโอนาซีอีกต่อไป การจับกลุ่มสร้างความรุนแรงของเด็กวัยรุ่นซึ่ง เกิดขึ้นได้กับคนทุกกลุ่มช่วยสลายภาพของสกินเฮดที่ถูกพันธนาการไว้กับเงอิตของนาซี จนถูกเหมารวมว่าเป็นผู้ก่อความรุนแรงกับคนต่างชาติ โดยมองข้ามมิติของความเป็น มนุษย์ของสกินเฮดที่มีทั้งผู้อ่อนแอหรือกลุ่มหัวรุนแรงปะปนกัน

ผู้ประพันธ์ไม่เพียงแต่บรรยายฉากที่กลุ่มของเออเมอร์ทำร้ายเด็กสกินเฮด อีกทั้งเธอยังได้นำเสนอฉากที่พูดถึงกลุ่มชาวเติร์กบางส่วนที่ชุมนุมประท้วงเหตุการณ์ซึ่ง ชาวเติร์กในเยอรมนีถูกทำร้ายจนกระทั่งกลายเป็นการประท้วงที่มีความรุนแรง

...รถที่ถูกทำลายและถูกเผา กระจกร้านค้าที่แตกเสียหาย กลุ่มเด็ก
วัยรุ่นชาวเติร์กผู้ซึ่งขว้างหินใส่ตำรวจ

[...die umgeworfenen und ausgebrannten Autos, die eingeschlagenen Schaufenster, die türkischen Jungs, die die Polizei mit Steinen Bewarfen ... (Zaptcioglu, 2006: 210)]

ภาพคนต่างชาติดูที่อพยพมาอยู่เยอรมนีอาจจะไม่ได้อยู่ในฐานะเหยื่อของเจ้าบ้านที่หัวรุนแรงเสมอไป การที่ผู้ประพันธ์นำเสนอเช่นนั้นน่าจะเป็นเพราะเธอต้องการใช้งานเขียนของเธอเป็นพื้นที่ในการปฏิเสธอำนาจของนาซี สอดคล้องกับโครงการหนึ่งของรัฐบาลเยอรมันช่วงทศวรรษ 1990 ซึ่งจัดทำโครงการส่งเสริมภาพลักษณ์เชิงบวกของเยอรมันในสายตาของนานาชาติ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ในการปรับเปลี่ยนสิ่งที่ถูกมองว่าเป็นภาพลักษณ์ในแง่ลบซึ่งเยอรมนีไม่สามารถกำจัดทิ้งได้นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สอง (Mandel, 2008: 14) ความทรงจำร่วมที่มีต่อนาซีเป็นบาดแผลที่เจ็บปวดของชาติเยอรมันซึ่งไม่สามารถกำจัดได้ แต่เป็นสิ่งที่สามารถอำพรางได้ การแบกรับสำนึกเชิงประวัติศาสตร์ที่มีเดิร์กที่สุดหรือการสืบทอดอดีตที่แผ่ร่นไปด้วยความหวาดกลัวส่งผลให้เด็กเยอรมันรุ่นใหม่ไม่สามารถสร้างตัวตนได้อย่างมั่นคง (Mandel, 2008: 111-112) การกดทับหรือการแก้ไขสัญลักษณ์ของความทรงจำร่วมที่มีต่อนาซีจะช่วยให้คนรุ่นใหม่มีศักยภาพในการจัดการกับความรู้สึกกระวนกระวายและความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย (Mandel, 2008: 112) สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่แสดงอัตลักษณ์ของความทรงจำร่วมในอดีต คือ บุคคลที่มีอำนาจแบบชายเป็นใหญ่หรือนาซีและอุดมการณ์ชาตินิยมซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นสิ่งที่คนรุ่นก่อนให้ความสำคัญ แต่ตอนนี้ต้องไม่ใช่สิ่งที่จะส่งต่อให้กับคนรุ่นใหม่ บทบัญญัติสมัยนาซีเป็นสิ่งที่ควรจะซ่อนเร้นหรือปกปิดด้วยความละเอียด (Mandel, 2008: 111-112) ดังนั้นงานเขียนของเธอจึงได้นำเสนอการใช้กำลังที่คนเยอรมันกระทำกับคนเยอรมัน หรือคนเดิร์กกระทำกับคนเยอรมันก็ตาม เพื่อบ่งบอกว่าการใช้กำลังปรากฏกับคนทุกเชื้อชาติ หรือเรียกได้ว่าความรุนแรงข้ามพันพรมแดนเชื้อชาติ

ยิ่งไปกว่านั้น ผู้ประพันธ์ยังได้ลบเลือนภาพลักษณ์จากอดีตด้วยการเน้นให้เลิกจดจำเรื่องราวของนาซี ตัวละครเด็กวัยรุ่นเยอรมันที่ชื่อคริสเตียนรู้สึกละอายใจที่เป็นคนเยอรมัน ส่วนเออเมอร์ได้กล่าวว่า

“...แต่ไอ้คำพูดที่ว่า ‘เราละอายใจที่เป็นคนเยอรมัน’ เป็นอะไรที่เฮงซวย ไม่รู้ว่าทำไม แต่มันทำให้เรารู้สึกแย่ แล้วเราก็ไม่เห็นเหตุผลที่ต้องรู้สึกอย่างนั้น ตกหลงไหม เออละ เลิกพูดเรื่องนี้เถอะ!”

[“...Aber dieses Gerede von ‘Ich schäme mich Deutscher zu sein’ ist wirklich Scheiße. Ich weiß nicht warum, aber es macht mir ein schlechtes Gewissen, und ich sehe dafür keinen Grund, okay? Also lasst das!” (Zaptcioglu, 2006: 131)]

สืบเนื่องจากในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง คนยิวจำนวนมากถูกนาซีทำร้ายและฆาตกรรม การที่นาซีละเมิดสิทธิมนุษยชนของชาวยิวเป็นเหตุการณ์ที่เลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์เยอรมัน ผู้ประพันธ์ใช้ตัวละครที่ชื่อคริสเตียนเป็นตัวแทนของเด็กเยอรมันรุ่นหลังสงครามบางส่วนที่ตั้งคำถามกับอคติ ความเพิกเฉย และความไร้มนุษยธรรมของคนเยอรมันในสมัยสงครามโลกครั้งที่สองซึ่งปล่อยให้รัฐบาลนาซีละเมิดสิทธิมนุษยชนของชาวยิวในเยอรมันหรือในยุโรป ในขณะที่เออเมอร์ผู้ซึ่งเป็นเด็กเติร์กรุ่นที่สองเป็นตัวแทนของคนกลุ่มที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวโดยตรง ทำให้เห็นว่าการแบกรับอคติ หรือความไร้มนุษยธรรมของคนเยอรมันรุ่นสงครามโลกครั้งที่สองเป็นการฟื้นฟูรอยบาดแผลหรือเป็นสิ่งที่ไร้สาระ ขณะเดียวกันเออเมอร์ไม่ได้มองความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างชาวเติร์กกับชาวยิวจึงมิได้ประสบกับภาวะหลอนจากการถูกกดขี่ร่วมกันระหว่างชาวเติร์กกับชาวยิว และมีได้ยึดโยงตนเองไว้กับการตกเป็นเหยื่อของ

อคติหรือความเกลียดชังทางชาติพันธุ์ การเน้นให้ลืมเลือนเรื่องราวของนาซีหรือ การสนับสนุนให้แยกสำนึกของความเป็นเยอรมันร่วมสมัยออกจากประวัติศาสตร์ที่มี ปัญหาโดยเฉพาะอดีตสมัยนาซี น่าจะนับได้ว่าเป็นการต่อรองของรัฐบาลเยอรมันที่ ต้องการเน้นเยอรมนีในฐานะที่เป็นรัฐแห่งปัจจุบันและรัฐแห่งอนาคต (Mandel, 2008: 322) การตอกย้ำให้เด็กรุ่นใหม่ลืมเลือนอดีตที่มีด่าและรู้สึกเชื่อมั่นหรือมีทัศนคติเชิงบวก ต่อความเป็นเยอรมัน (Mandel, 2008: 323) เป็นสารัตถะที่ผู้ประพันธ์พยายามนำเสนอ ผ่านนวนิยายเรื่องนี้

นอกจากนี้ ผู้ประพันธ์ได้ให้เออเมอร์ตัวเอกของเรื่องเป็นผู้พูดข้อความข้างต้น เพื่อเน้นมิตรภาพที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพความแตกต่างหรือความหลากหลาย ของกลุ่มวัฒนธรรม

...'เติร์ก เยอรมัน อหรับ!' ฉันสนใจว่าเราเป็นเพื่อนกันหรือไม่...

[...'Türken, Deutsche, Araber'! Mich interessiert, ob wir
Freunde sind oder nicht...(Zaptcioglu, 2006: 131)]

การที่เออเมอร์ไม่แบ่งเขาแบ่งเราอาจจะบ่งบอกว่าเขาไม่ได้ผูกโยงตนเองกับชาติพันธุ์และ สามารถผูกสัมพันธ์ได้กับทุกคน สอดคล้องกับการอบรมและปรัชญาการศึกษาของ เยอรมันช่วงทศวรรษ 1990 ที่ให้ความสำคัญกับการเป็นสังคมสหวัฒนธรรม⁶ แทนที่ แนวคิดการเป็นสังคมเฉพาะของคนเยอรมันซึ่งเป็นแนวคิดที่สังคมเยอรมันไม่ได้ให้

⁶ "Die deutsche Debatte um die 'multikulturelle Gesellschaft': Akteure und Kalküle zwischen Politik, Wissenschaft und Öffentlichkeit," นอกจากนี้ ในบทความข้างต้นยังกล่าวถึงคำว่า 'multikulturell' ได้รับการบรรจุในพจนานุกรมของดูเดิน (Duden) เล่มที่ 1 การเขียนภาษาเยอรมันอย่างถูกต้อง <http://www.uni-siegen.de/phil/sozilawissenschaften> (assessed 5 May 2012)

ความสำคัญอีกต่อไป (Görtemaker, 2004: 782) เนื่องจากคนเยอรมันเคยประสบกับผลกระทบจากการเน้นแนวคิดชาตินิยมแบบคับแคบและแปรเป็นลัทธิคลั่งชาติ (สุริชัย หวันแก้ว, 2550: 158) ในสมัยรัฐบาลนาซี นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมจึงเปลี่ยนจากการเน้นอุดมการณ์ชาตินิยมมาเป็นการใช้นโยบายสังคมสหวัฒนธรรมเพื่อตอบรับกับการที่รัฐบาลเยอรมันเปิดรับผู้ลี้ภัยชาวต่างประเทศ ขณะเดียวกันเป็นการปลูกฝังเด็กรุ่นใหม่ให้จับกลุ่มเป็นเพื่อนกันโดยไม่แบ่งแยกเขาแยกเราซึ่งจะช่วยลดทอนความแปลกแยกระหว่างคนต่างวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอคติต่อคนต่างชาติ

นอกเหนือจากการที่เออเมอร์ไม่ได้แบ่งเขาแบ่งเรา เราได้ปฏิบัติกระบวนการยุติธรรม ผู้ประพันธ์ได้ผูกเรื่องให้กลุ่มสกินเฮดอยู่ในที่เกิดเหตุ แต่ไม่มีพยานบุคคลที่เห็นกลุ่มสกินเฮดทำร้ายพ่อของเออเมอร์ จึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะไม่สามารถดำเนินคดีกับกลุ่มสกินเฮดได้ ตำรวจที่สอบสวนคดีความของพ่อกล่าวกับเออเมอร์ว่า

“คำให้การของพวกเขาสอดคล้องกัน รวมถึงเวลาที่ระบุมาก็ตรงกัน พวกเขาอยู่ในที่เกิดเหตุ แต่พวกเขาไม่เห็นพ่อของคุณ...ตามร่างกายของพ่อของคุณไม่มีรอยขีด นั่นไม่ใช่หลักฐานสำคัญ แต่...”
 “ที่สำคัญคือไม่มีใครเห็นว่ามันทำ” ผมพูด

[“Ihre Aussagen decken sich alle miteinander. Auch die Zeiten, die sie angeben, scheinen völlig korrekt zu sein. Sie waren da, aber sie haben deinen Vater nicht gesehen...Dein Vater hatte keine Prellungen am Körper. Das bedeutet natürlich überhaupt nichts, aber...”

“Aber man kann es nicht beweisen, denn es gibt keine Zeugen”, sagte ich. (Zaptcioglu, 2006: 218)]

เออเมอร์ได้วิพากษ์กระบวนการยุติธรรมซึ่งให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานด้วยการยกตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างกระต่ายกับงู เขากล่าวว่า

“ถึงพวกมันจะไม่ได้ทำร้ายพ่อ แต่ก็ผิดอยู่ดี” ผมพูด “อย่างเช่นกรณีของกระต่ายกับงู เมื่อกระต่ายเห็นงูแล้วหัวใจวายตายคาที่ คุณจะไม่โทษงูว่าทำให้กระต่ายตายเลยหรือ”

[“Auch wenn sie ihn nicht angefasst haben, sind sie schuldig, sagte ich. “Das ist wie beim Kaninchen und der Schlange. Wenn das Kaninchen die Schlange sieht, kriegt es ‘nen Herzanfall und ist auf der Stelle tot. Würden Sie nicht die Schlange für seinen Tod verantwortlich machen?” (Zaptcioglu, 2006: 219)]

การเปรียบเทียบเรื่องราวระหว่างพ่อและกลุ่มสกินเฮดกับกระต่ายและงูเพื่อนำเสนอข้อบกพร่องของกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ขั้นตอนการรับแจ้งความ การสืบสวน และการส่งฟ้องของตำรวจ จนถึงการพิพากษาคดีของศาลนั้นต้องใช้หลักฐานและพยานในการดำเนินคดี จากการใช้ขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมต้องขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานที่ใช้ในการนำสืบข้อเท็จจริงจึงส่งผลให้เกิดการตั้งคำถามกับกระบวนการยุติธรรมว่าสามารถให้ความชอบธรรมได้จริงหรือ คดีของพ่อจบลงด้วยการหาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษไม่ได้ แม้ว่ากระบวนการยุติธรรมไม่อาจสร้างความเป็นธรรมให้พ่อและครอบครัวของเขาได้ แต่เขาไม่คิดจะใช้กฎหมายของศาลแต่ “...ผมไม่คิดที่จะแก้แค้น...” [...ich will keine Rache... (Zaptcioglu, 2006: 215)] เออเมอร์ไม่ได้เลือกการโต้กลับด้วยการใช้ความรุนแรงหรือปฏิเสธกระบวนการยุติธรรม เขาเลือกที่จะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมด้วยการเรียนต่อที่คณะนิติศาสตร์ การศึกษา

สาขาวิชากฎหมายอาจจะเป็นช่องทางให้เขาได้มีโอกาสแก้ไขและปรับปรุงช่องโหว่ของกระบวนการยุติธรรม

การที่เออเมอร์ทบทวนเรื่องราวของพ่อเป็นช่องทางให้เขาได้ทบทวนและไตร่ตรองพื้นที่ทางสังคมของตน การที่เขาเลือกก้าวเข้าสู่รั้วของมหาวิทยาลัยสี่ปีนั้นว่าเขาแยกตนออกจากกลุ่มเดิร์กที่เป็นชนชั้นล่างในสังคมเยอรมันและไม่ได้เป็นคนนอกในสังคมชนชั้นกลางซึ่งเป็นสังคมกระแสหลักของเยอรมัน เออเมอร์ไม่ได้ถูกกันให้ไปอยู่ในตำแหน่งที่ต้อยโอกาสทางการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิเสธมนทัศน์ที่เห็นว่าคนเดิร์กมีความแตกต่างในเชิงด้อยกว่าคนเยอรมัน (Mandel, 2008: 87) หรือไม่สามารถผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเยอรมัน (Mandel, 2008: 92) นอกจากนี้ เออเมอร์ยังเลือกไปอยู่ที่ฮัมบวร์กแทนเบอร์ลิน ทั้งๆ ที่เมืองเบอร์ลินนั้นได้รับการขนานนามว่าเป็นศูนย์กลางของชาวเดิร์ก (Mandel, 2008: 6) การเลือกไปฮัมบวร์กอาจจะบ่งบอกว่าเออเมอร์ไม่ได้ยึดติดกับชุมชนของคนเดิร์ก ในฐานะคนเยอรมันคนหนึ่งเขาสามารถอาศัยอยู่ที่แห่งใดก็ได้ในเยอรมนี เป็นการตัดสินใจเลือกทางเดินของตนเองโดยไม่ผูกโยงกับชาติพันธุ์และสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ได้ในทุกที่

บทสรุป

สรุปได้ว่านวนิยายเรื่อง *พระจันทร์ทาร์กลินดาว* เป็นวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่สนับสนุนการผูกโยงกับชาติพันธุ์ที่ยืดหยุ่น ผู้ประพันธ์ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์กับอัตลักษณ์เดิร์กด้วยการนำเสนอเรื่องราวของครอบครัวชาวเดิร์กหนึ่งครอบครัวที่มีได้มีภาพลักษณ์ตามแบบฉบับ ภาพลักษณ์ตามแบบฉบับของครอบครัวเดิร์กในเยอรมนีเป็นผู้ที่ประสบกับสภาวะแปลกแยกและต้องการรักษาอัตลักษณ์เดิร์กในสังคมเยอรมัน คนเดิร์กรุ่นพ่อดูเหมือนเป็นคนเดิร์กตามแบบฉบับ เขาประสบกับความแปลกแยกและภาวะหลอนจากการมองความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างชาวยิวกับชาวเดิร์ก หรือยึดโยงกับ

ความทรงจำร่วมต่อนาซี รวมถึงความรู้สึกโหยหาบ้านเกิด แต่ในขณะเดียวกัน เขาหลงรักสาวเยอรมันและสร้างครอบครัวกับเธอ ความขัดแย้งในตัวเองของคนเดิร์กรุ่นพ่อซึ่งเป็นคนรุ่นเก่าที่ไม่สามารถผสมผสานหรือต่อรองทางอัตลักษณ์ อันเป็นสิ่งที่ผู้ประพันธ์ไม่ได้สนับสนุนจึงผูกเรื่องให้เขาหลงเอยด้วยความตาย ส่วนคนเดิร์กรุ่นลูกซึ่งเป็นส่วนที่ตัวบทสนับสนุนมีสองแบบ แบบหนึ่งปรากฏในตัวละครพี่ชายที่ชื่อออดาน เขาเป็นพ่อค้าที่สามารถใช้อัตลักษณ์ในการแสวงหาผลประโยชน์ เขารู้จักสวมบทบาทแห่งความเป็นตะวันตกและความเป็นตะวันออก หรือเรียกได้ว่าเขาสามารถแปรรูปอัตลักษณ์เป็นสินค้าที่ขายได้ทุกที่และตลอดเวลา ตัวละครเอกเช่นออดานมีเล่ห์เหลี่ยมในการเล่นกับอัตลักษณ์เพื่อผลประโยชน์จึงไม่ใช่แบบอย่างที่ดีสำหรับผู้อ่านรุ่นเยาว์ ทำให้เขาไม่ใช่ตัวเอกในนวนิยายเรื่องนี้ ตัวเอกของเรื่องนี้ คือ เออเมอร์ซึ่งไม่ได้ผูกโยงกับชาติพันธุ์เช่นเดียวกับพี่ชาย แต่เขาไม่ใช่คนเจ้าเล่ห์ที่มีกลยุทธ์ในการใช้อัตลักษณ์เพื่อผลประโยชน์ เขาสามารถผูกมิตรได้กับคนทุกกลุ่มชาติพันธุ์หรือมีได้แบ่งเขาแบ่งเรา

การที่ตัวบทวรรณกรรมนำเสนอคนเดิร์กรุ่นลูกที่มีได้ดำรงอัตลักษณ์เดิร์กยอมสื่อนัยว่าผู้ประพันธ์ในฐานะที่เป็นคนเดิร์กพลัดถิ่นไม่ได้ต้องการให้ผู้อ่านเชื่อถือตามสิ่งที่เชื่อกันมาหรือซึมซับภาพตามแบบฉบับของชาวเดิร์กอีกต่อไป ขณะเดียวกันผู้ประพันธ์ยังได้เลือกใช้ชื่อของตัวละครที่บ่งบอกอัตลักษณ์ของความเป็นชาติที่ยืดหยุ่น การตั้งชื่อตัวละครเดิร์กที่ใช้คำยืมจากภาษาอาหรับ เช่น เออเมอร์หรือออดาน และชื่ออะเดรียโนที่ใช้กันในกลุ่มภาษาโรมานซ์ เป็นการสนับสนุนว่าชาติพันธุ์หลายชาติล้วนแต่สืบสายมาจากรากเหง้าเดียวกัน แต่เป็นเพราะการผูกติดกับพรมแดนหรืออาณาบริเวณของรัฐชาติทำให้มีการสร้างความเป็นอื่นให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ นอกจากนี้ ผู้ประพันธ์ยังได้นำเสนอภาพของเด็กสกินเฮดที่อ่อนแอและไร้ทางสู้ ในขณะที่กลุ่มของเออเมอร์จับกลุ่มกระทำความรุนแรงต่อผู้อื่น การนำเสนอการใช้กำลังที่คนเยอรมันกระทำกับคนเยอรมัน หรือคนเดิร์กกระทำกับคนเยอรมันบ่งบอกว่าการใช้กำลังปรากฏกับคนทุกเชื้อชาติหรือเรียกได้ว่าความรุนแรง

ข้ามพ้นพรมแดนเชื้อชาติ ท้ายที่สุด สิ่งที่ผู้ประพันธ์ในฐานะคนเดิร์กพลัดถิ่นต้องการจะสื่อสารกับผู้อ่านชาวเดิร์ก คือ การดำรงอยู่ที่ใดก็ได้โดยไม่ต้องผูกโยงกับอัตลักษณ์เดิร์ก และเธออาจต้องการกระตุ้นผู้อ่านชาวเยอรมันให้ฉีกทิ้งภาพลักษณ์ตามแบบฉบับของชาวเดิร์ก นั่นหมายความว่าผู้ประพันธ์ต้องการเสนอให้ทั้งคนเดิร์กกับคนเยอรมันสามารถอยู่ร่วมพรมแดนเดียวกันได้อย่างสันติ หากทั้งสองฝ่ายเรียนรู้ที่จะรู้จักกันและกันตามความเป็นจริง มิใช่การรู้จักแต่ละฝ่ายจากภาพลักษณ์ภายนอก ด้วยเหตุที่นวนิยายเรื่องนี้ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่างคนต่างวัฒนธรรมจึงทำให้ได้รับรางวัลสันติภาพกุสตาฟ-ไฮเนอมนันน์ใน ค.ศ. 1999

บรรณานุกรม

หนังสือ

- ชุติมา ประกาศวุฒิสาร. (2554). *ก่อร่าง สร้างเรื่อง: เรื่องเล่า อัตลักษณ์ และชุมชนในวรรณกรรมสตรีชายขอบ*. กรุงเทพมหานคร: คบไฟ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย*.
- สุริชัย หวันแก้ว. (2550). *คนชายขอบ: จากความคิดสู่ความจริง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Adelson, L. (2005). *The Turkish turn in contemporary German literature: toward a new critical grammar of migration*. New York: Palgrave Macmillan.
- Ashcroft, B., Gareth Griffiths and Helen Tiffin. (1989). *The Empire Writes Back: Theory and practice in post-colonial literatures*. London: Routledge.
- Bhabha, H. (1994). *The Location of Culture*. London: Routledge.
- Cheng, A. (2001). *The Melancholy of Race: Psychoanalysis, Assimilation, and Hidden Grief*. Oxford: Oxford University Press.
- Chiellino, C. Hrsg. (2007). *Interkulturelle Literatur in Deutschland: Ein Handbuch*. Stuttgart : J.B. Metzler.
- Edward, S. (1979). *Orientalism*. New York: Vintage Books.
- Fanon, F. (1967). *Black Skin, White Masks*. Tr. Charles Lam Markmann. New York: Grove Press.
- Görtemaker, M. (2004). *Geschichte der Bundesrepublik Deutschland: Von der Gründung bis zur Gegenwart*. Frankfurt/M: Fischer Taschenbuch Verlag.

- Gugel, G. (1990). *Ausländer-Aussiedler-Übersiedler: Fremdenfeindlichkeit in der Bundesrepublik Deutschland – Materialien zu Rechtsextremismus und Fremdenfeindlichkeit*, Band 2, Tübingen: Verein für Friedenspädagogik Tübingen.
- Loomba, A. (1998). *Colonialism/Postcolonialism*. London: Routledge.
- Mandel, R. (2008). *Cosmopolitan Anxieties: Turkish Challenges to Citizenship and Belonging in Germany*. Durham: Duke University Press.
- Mani, B. (2007). *Cosmopolitical Claims: Turkish-German Literatures from Nadolny to Pamuk*. Iowa City: University of Iowa Press.
- “Nationalsozialismus”. (1988). *Schülerduden: Die Geschichte*.
- Rudd, D. (2010). *The Routledge Companion to Children’s Literature*. London: Routledge.
- Schikorsky, I. (2003). *Kinder- und Jugendliteratur*. Köln: Du Mont.
- Zapcioglu, D. (2006). *Der Mond isst die Sterne auf*. Bielefeld. C. Bertelsmann Taschenbuch

บทความ

- ดารินทร์ ประดิษฐทัศน์ีย์, “ปลดแอกอาณานิคมทางความคิดใน Karma Cola: Marketing the Mystic East ของ Gita Mehta,” *วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร* ปีที่ 33 ฉบับที่ 1 (2554).
- Kanya, A. (2002). *The hyphenated Germans: German-Turks*. *Privateview*, Spring.

ออนไลน์

Adriano [Online]. Available from: <http://www.dictionarist.com> และ
<http://dictionary.babylon.com> [2012, May 5]

Die deutsche Debatte um die 'multikulturelle Gesellschaft': Akteure und Kalküle zwischen Politik, Wissenschaft und Öffentlichkeit [Online]. Available from: <http://www.uni-siegen.de/phil/sozilawissenschaften> [2012, May 5]

Kinzer, S. *Germany Pressed To Curb Violence* [Online]. Available from: <http://www.nytimes.com> [2012, May 5]

